

Элективті пәндер каталогы

1. **Кафедра:** Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық.
2. **Дайындық деңгейі:** Магистратура (бейіндік бағыты)
3. **Мамандығы:** «Қоғамдық денсаулық сақтау»
4. **Курс-1**
5. **Элективті пәннің атауы:** «Денсаулық сақтау саласындағы стратегиялық және жедел басқару»
6. **Кредит саны-5/150**
7. **Мақсаты:** денсаулық сақтау саласында білімді және тәжірибелі мамандар даярлау. Магистранттардың денсаулық сақтау саласындағы кадрлық ресурстарды мемлекеттік бақылаудың негіздерімен, басқару және реттеумен таныстыру.
8. **Міндеттері:**
  - магистранттарды денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік қадағалау негіздерімен және басқарудағы шешім қабылдаумен таныстыру;
  - денсаулық сақтау саласындағы озық ғылыми жетістіктерді, техникаларды және әлемдік тәжірибені қолдануды үйрету;
  - Қызметкерлер кәсіби жұмысына жүйелі түрде қарау;
  - мемлекеттік бақылау негіздері жайында ақпаратты пайдалану және талдау туралы білім беру.
9. **Пән таңдауды негіздеу.** Кадрлық қызмет, персонал, персоналды басқару, кадрларды басқару, кадрлар. Заманауи жағдайдағы денсаулық сақтау саласындағы мәселелер. Кадрлық ресурстарды жоспарлау мен болжамдау. Мамандарды дайындау мен қайта дайындау. Персоналды дамыту, оқыту тәсілдері. Персонал маркетингі. Ұйым персоналының инновациялық потенциалы. Кадрлық жұмыстағы жаңашылдықты басқару.
10. **Пән таңдауды негіздеу**
11. **Оқытудың нәтижесі.**
  - 1) **Білім мен түсіністік** (зерттелген саладағы білім мен түсініктерді көрсету, осы саладағы ең озық білім элементтерін қоса алғанда):
    - ҚР денсаулық сақтаудағы кадрлық ресурстарының жағдайын біледі;
    - Кадрлық ресурс саласындағы нормативті-құқықтық базасын біледі;
    - Кадрлық ресурсты басқару қағидаларының негізін біледі;
    - Кадрлық саясаттың мәнін біледі.
  - 2) **Білім мен түсінікті қолдану** (осы білімді және түсінікті кәсіби деңгейде қолдану): Орындаушылардың жұмысын ұйымдастыруын қадағалай алады, басқару шешімдерін таба алады және қабылдай алады;
    - Ұжым жұмысын жоспарлай алады, кадрлық саясаттың негізгі бағыттарын анықтай алады;
    - Кадрлық үрдіске бақылау жүргізе алады;
    - Медициналық ұйымдарда кадрлық ресурсқа деген мұқтаждықты жоспарлайды және болжамдайды, мұқтаждықты қанағаттандырудың тиімді жолдарын таба алады.
  - 3) **Ойларды қалыптастыру** (аргументтерді қалыптастыру және зерттелетін саладағы мәселелерді шешу):
    - Қызметкерлердің құрамын қалыптастыратын факторларды ажырата алады;
    - Медициналық ұйым және жеке дәрігер жұмысының тиімділігі мен сапасының бағасын талдай алады;
    - Денсаулық сақтау саласы қызметкерлерінің жұмысын ынталандыра алады;
    - Денсаулық сақтау саласы кадрлық ресурстарын жоспарлай алады.
  - 4) **Оқыту дағдысы немесе оқуға деген қабілеттілік** (әлеуметтік, этикалық және ғылыми көзқарастарды ескере отырып, пайымдаулар жасауға қажет ақпаратты жинау және интерпретациялау):

- Медициналық ұйымдағы кадрлық ресурстардың кәсіби құрамы мен сапасын жоспарлаудың әдістерін меңгерген;
- Қоғамдық денсаулық сақтаудың әр түрлі деңгейіндегі басқарушылық шешімдерді қолдану дағдыларын меңгерген;
- Медициналық ұйымдардағы кадрлық ресурстарға мұқтаждықты жобалау және жоспарлау дағдыларын меңгерген.

5) Коммуникативті қабілеттілік (мамандарға, онымен қоса, маман емес тұлғаларға ақпаратты, идеяны, мәселелер мен шешімдерді хабарлайды):

- Ұйымдағы шиеленісті шешуге қабілетті;
- Кадрлық ресурстың дамуын басқаруға қабілетті;
- Персоналдың тәртібін басқаруға қабілетті;
- Медициналық персоналдың қызметінің этикалық және деонтологиялық аспектілерін біледі.

Реквизитке дейінгі: Мамандыққа кіріспе, қоғамдық денсаулық сақтау және менеджмент негіздері, менеджмент және маркетинг негіздері.

Реквизиттен кейінгі: магистратура пәндері.

12 . Әдебиет:

Негізгі:

1. Дорф, Р. К. Заманауи басқару жүйелері. III.: оқулық / Р. К. Дорф, Р. Х. Бишоп. - 12-бас. - Алматы : Дәуір, 2017. - 338 б. с.
2. Управление персоналом в системе здравоохранения : учеб. пособие / А. А. Маукенова [и др.]. - Караганда : ТОО "Medet Group", 2016. - 238 с.

Қосымша әдебиет:

1. Управление персоналом в системе здравоохранения: практикум / А. А. Маукенова [и др.]. - Караганда : ТОО "Medet Group", 2016. - 128 с
2. Рыманов, Д. М. Денсаулық сақтауды басқару этикасы : оқу-әдістемелік кешен = Этика управления в здравоохранении : учебно-методический комплекс /. - Алматы : Эверо, 2015. - 164 бет. С
3. Аканов, А. Здоровье населения и здравоохранения Республики Казахстан = Population Health and Care of the Republic of Kazakstan (White Paper) : монография /. - Алматы : Эверо, 2014. - 80 с.
4. Интеграция высшего образования Республики Казахстан в Болонский процесс: управление; содержание, кадры: научно - методический сборник / Нац. офис программы Темпус в Казахстане. Нац. команда экспертов по реформированию высшего образования. - Алматы : [б. и.], 2013. - 73 с.
5. Татарников, М. А. Сборник должностных инструкций работников учреждений здравоохранения. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010

Электронды әдебиет:

1. Туркина, В. Р. Экономика и управление здравоохранением [Электронный ресурс] : курс лекций-презентаций: электронное учеб. пособие . - Электрон. текстовые дан. (10,8 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Веснин, В. Р. Управление персоналом. Теория и практика [Электронный ресурс] : электронный учеб. / В. Р. Веснин. - Электрон. текстовые дан. (695 Мб). - М. : КНОРУС, 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).
3. Управление и экономика здравоохранения [Электронный ресурс] : учеб. пособие для вузов / под ред. А. И. Вялкова. - 3-е изд. - Электрон. текстовые дан. (41,2 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2009. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

1. **Кафедра:** Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық.
2. **Дайындық деңгейі:** Магистратура (**Бейінді бағыты**)
3. **Мамандығы:** «Қоғамдық денсаулық сақтау»
4. **Курс-1**

5. Элективті пәннің атауы: «Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жағдайындағы әлеуметтік іс-шараларды қаржыландыру ерекшеліктері»

6. Кредит саны-5/150

7. Мақсаты: Магистранттарда міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды енгізуді есіпке ала отырып денсаулық сақтау жүйесінде тиімді жұмыс істеуге қажетті дағдылар мен машықтарды білім кешенін қалыптастыру. Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру бағдарламасының талаптарына сәйкес емдеу-профилактикалық ұйымның жұмыстарында болашақ денсаулық сақтау мамандарына дұрыс түсіндіруді үйрету.

8. Міндеттері:

- Адам денсаулығына әсер ететін әлеуметтік факторларды зерттеу.
- Аурушандықты алдын алуға, денсаулықты қалпына келтіруге және сақтауға бағытталған әлеуметтік медицина әдістері мен түрін оқыту.
- Тұрғындар денсаулығын әлеуметтік факторлардан қорғауға тиімді әлеуметтік әдістерді өңдеуді үйретуде машықтарды қалыптастыру.
- Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтауды талдауға жүйелік тәсілді үйрету.
- Халықтың денсаулығының үш негізгі аспектісінде білім мен дағдыларды меңгеру: демография, аурушандық және физикалық даму.
- Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесінде МӘМС жүйесін енгізу жолдарын үйрету.
- МӘМС және ТМККК арасындағы артықшылықтары мен кемшіліктерін талдау.
- МӘМС шеңберінде денсаулық сақтау жүйесіндегі денсаулық сақтау менеджерлерінің басқарушылық әдістері мен қағидаларын білуін дамыту.

9. Пән таңдауды негіздеу

Медициналық сақтандыру – халықтың [денсаулығын](#) қорғау жүйесі. Қорланған қаражат есебінен азаматтардың тегін медициналық көмек алуына кепілдік беруді көздейді. Барлық деңгейдегі мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын тегін денсаулық сақтаудан медициналық сақтандырудың айырмашылығы осында. Медициналық сақтандыру міндетті және ерікті сақтандыру жолымен жүзеге асырылады. Міндетті медициналық сақтандыру мемлекеттік [әлеуметтік сақтандырудың](#) бір бөлігі болып табылады және мұнда сақтандыру жарналарын жұмыс істеуші азаматтар үшін кәсіпорынның, ұйымның, басқа да жұмыс берушілердің қаражатынан төленеді, ал еңбекке жарамсыздар, жұмыссыздар үшін тиісті деңгейдегі бюджеттерден қаражат аударылады. Медициналық сақтандыру - бұл жұмыс берушілердің, азаматтардың сақтық жарналары мен бюджеттік қаражаттар есебінен сақтандырылған адамдарға зиянның орнын өтеу үшін және [медицина](#) мекемелерінің шығындарының [өтемақысын](#) төлеу үшін ауырған, жарақат алған жағдайда денсаулықты қаржыландыру жөніндегі қатынастар. Ол әлеуметтік бағдарланған экономикасы бар елдердің сақтық қорғауы тұтас жүйесінің міндетті атрибуттарының бірі болып табылады.

Оқытудың нәтижесі

1) Білу мен түсіну (Зеріктеліп отырған саладағы алдыңғы қатарлы білім элементтерін қоса алғанда, сол сала бойынша білімі мен түсінігін көрсете білу):

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды ендіру бағыттарын біледі;
- Емдік-профилактикалық қызмет пен халық денсаулығының статистикалық есеп түрін, міндетті медициналық сақтандыру жүйесін енгізу қағидалары мен міндеттерін біледі;
- Сақтандырушы және сақтанушы ретінде құқықтары мен міндеттерін біледі;
- Міндетті медициналық сақтандыру жүйесінің тәжірибеде қолдануды біледі.

2) Білімді қолдану және түсіну (Осы білімі мен түсінігін кәсіби деңгейде қолдана білу):

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру талап ететін өзгерістерді ескере отырып емханада және стационарда есеп құжаттарын жүргізе алады;
- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қызметтерінің тұтынушыларға медициналық көмек көрсету жөніндегі құқықтық, экономикалық және ұйымдастырушылық шаралар кешенін жүргізе алады;

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінің ақпараттық жүйелері мен электрондық ақпараттық жұмыстарын жүргізе алады;

- Инновациялық бағдарламаларды жасау және оларды жүзеге асыру бойынша іс-шаралардың жоспарын жасай алады.

3) Талқылауды қалыптастыру (дәйектемелер құрастыру және зерттеп отырған саласындағы проблемаларды шешу):

- Міндетті медициналық сақтандыру қорының және тегін медициналық көмектің кепілді көлемінің өзара әрекеттесуінде медициналық көмек ұйымдастыру мәселелері бойынша жауап беруге қабілетті;

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қорында сақтандыру полисін тіркеу ережелерін еркін тұспалдайды;

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру шеңберінде медициналық көрсетілетін қызметтерді тұтынушыларды есепке алуды жүргізуге қабілетті;

- Командада жұмыс істеу қабілетін көрсетеді.

4) Коммуникативті қабілеттер (ақпаратты, идеяларды, мәселелерді және шешімдерді мамандарға да, маман еместерге де жеткізе білу қабілеттерінің болуын көздей):

- Міндетті медициналық сақтандыру жүйесін енгізуге сәйкес сақтандыру полисін алу және медициналық көмек алу ережелері туралы өзекті мәселелерді түсіндіруді студенттер арасында ақпарат тарату үшін алған білімдерін қолданады;

- Медициналық практикада пайдаланылатын медициналық және әлеуметтік қорғау түрлерін дифференциялайды;

- Оқу – әдістемелік іс-шараларды жоспарлауда студенттерге, мұғалімдерге, емтихан қабылдаушыларға өздерінің білімдері мен дағдыларын жүзеге асырады;

- Медициналық сақтандыруда өз дағдыларын қалыптастыра алады.

5) Білім беру дағдылары немесе оқуға деген қабілеті (әлеуметтік, этикалық және ғылыми көзқарастарды ескере отырып, пайымдаулар жасауға қажет ақпараттар жинауды және интерпретациялауды жүзеге асыру):

- Халық денсаулығы, халықтың әлеуметтік осал топтары туралы ақпарат жинауды талдауды жүргізеді;

- Міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесі туралы халықтың хабардарлығын арттырады;

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру ережелеріне сәйкес қорытынды жасауға және ұсыныстар беруге мүмкіндік беретін аудит жүргізуге қабілетті;

- Қоғам алдында денсаулыққа байланысты мәселелер бойынша ашық дәрістер өткізуге қабілетті.

10. Реквизитке дейінгі: Бакалавриат пәндері.

11. Реквизиттен кейінгі: Магистрлік диссертацияларды қорғау.

12 . Әдебиет:

Негізгі:

1. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау : оқулық / М. Ә. Бөлешов. - Алматы : Эверо, 2015. - 244 бет с.

2. Сәрсенбаева, Г. Ж. Қоғамдық денсаулық сақтау : оқу құралы / Г. Ж. Сәрсенбаева ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 184 бет. с.

3. Повышение качества медицинской помощи и безопасности пациентов в медицинских организациях : наглядное руководство / пер. с англ. Г. Э. Улумбековой ; под ред. С. С. Панисар. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 160 с.

4. Лекционный комплекс по дисциплине: "Глобальное здравоохранение" : лекций / каф. общественного здравоохранения-1. - Шымкент : ЮКГФА, 2016. - 17 с

5. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Первый гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 544 с.

6. Мамырбаев, А. А. Основы медицины труда: учеб. пособие / А. А. Мамырбаев. - Актобе : Самрад, 2015. - 388 с.
7. Левчук, И. П. Безопасность жизнедеятельности : учеб. пособие для мед. училищ и колледжей / И. П. Левчук, Е. К. Хандогина ; М - во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Московский мед. ун - т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 144 с.
8. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - 2-е изд., испр. и доп. ; Рек. ГОУ ВПО "Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 608 с.
9. Общественное здоровье и здравоохранение, экономика здравоохранения. В 2 т. Т. 1 : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. В. З. Кучеренко. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 688 ил.
10. Общественное здоровье и здравоохранение, экономика здравоохранения. В 2 т. Т. 2 : учебник / М-во образования и науки ; под ред. В. З. Кучеренко. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 160 с. : ил. -

Қосымша:

1. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау : оқулық / М. Ә. Бөлешов ; ҚР БҒМ. - Алматы : ҚР жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2012. - 256 бет. с.
2. Сапарбеков, М. К. Лекции по общей эпидемиологии : избранные лекции: учеб.-методическое пособие / М. К. Сапарбеков. - ; Рек. к печати решением Учен. Совета АГИУВ. - Алматы : Эверо, 2013. - 78 с.
3. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение : рук. к практическим занятиям: учеб. пособие / В. А. Медик, В. И. Лисицын, М. С. Токмачев ; М-во образования и науки РФ; ФГУ "Федеральный ин-т развития образования". - ; Рек. ГОУ ВПО "Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 400 с. : ил.
4. Полунина, Н. В. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / Н. В. Полунина ; Рек. Учебно-метод. объедин. по мед. и фармацев. образ. вузов России. - М. : МИА, 2010. - 544 с. : ил.

Электронды ресурстар.

1. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Дәріс кешені. Ғаламдық денсаулық сақтау пәні бойынша [Электронный ресурс] : дәріс кешені / №1 қоғамдық денсаулық сақтау кафедрасы. - Электрон. текстовые дан. (208Кб). - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 16 бет. с.
3. Первичная медико - санитарная помощь как приоритет в системе здравоохранения [Электронный ресурс] : лекционный комплекс / ЮКГФА. Кафедра: "Общественное здравоохранение - 1". - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2015. - эл. опт. диск
4. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - Электрон. текстовые дан. (47,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)
5. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова . - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (40,9 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 544 эл. опт. диск
6. Щепин, О. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / О. П. Щепин, В. А. Медик. - Электрон. текстовые дан. (43,6 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 592 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

1. Кафедра: Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық.

2. Дайындық деңгейі: Магистратура (бейіндік бағыты)

3. Мамандығы: «Қоғамдық денсаулық сақтау»

4. Курс-1

5. Элективті пәннің атауы: «Денсаулық сақтау саласындағы стратегиялық және жедел басқару»

6. Кредит саны-5/150

7. Мақсаты: денсаулық сақтау саласында білімді және тәжірибелі мамандар даярлау. Магистранттардың денсаулық сақтау саласындағы кадрлық ресурстарды мемлекеттік бақылаудың негіздерімен, басқару және реттеумен таныстыру.

9. Міндеттері:

- магистранттарды денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік қадағалау негіздерімен және басқарудағы шешім қабылдаумен таныстыру;

- денсаулық сақтау саласындағы озық ғылыми жетістіктерді, техникаларды және әлемдік тәжірибені қолдануды үйрету;

- Қызметкерлер кәсіби жұмысына жүйелі түрде қарау;

- мемлекеттік бақылау негіздері жайында ақпаратты пайдалану және талдау туралы білім беру.

9. Пән таңдауды негіздеу. Кадрлық қызмет, персонал, персоналды басқару, кадрларды басқару, кадрлар. Заманауи жағдайдағы денсаулық сақтау саласындағы мәселелер. Кадрлық ресурстарды жоспарлау мен болжамдау. Мамандарды дайындау мен қайта дайындау. Персоналды дамыту, оқыту тәсілдері. Персонал маркетингі. Ұйым персоналының инновациялық потенциалы. Кадрлық жұмыстағы жаңашылдықты басқару.

12. Пән таңдауды негіздеу

13. Оқытудың нәтижесі.

1) Білім мен түсіністік (зерттелген саладағы білім мен түсініктерді көрсету, осы саладағы ең озық білім элементтерін қоса алғанда):

• ҚР денсаулық сақтаудағы кадрлық ресурстарының жағдайын біледі;

• Кадрлық ресурс саласындағы нормативті-құқықтық базасын біледі;

• Кадрлық ресурсты басқару қағидаларының негізін біледі;

• Кадрлық саясаттың мәнін біледі.

2) Білім мен түсінікті қолдану (осы білімді және түсінікті кәсіби деңгейде қолдану): Орындаушылардың жұмысын ұйымдастыруын қадағалай алады, басқару шешімдерін таба алады және қабылдай алады;

• Ұжым жұмысын жоспарлай алады, кадрлық саясаттың негізгі бағыттарын анықтай алады;

• Кадрлық үрдіске бақылау жүргізе алады;

• Медициналық ұйымдарда кадрлық ресурсқа деген мұқтаждықты жоспарлайды және болжамдайды, мұқтаждықты қанағаттандырудың тиімді жолдарын таба алады.

Ойларды қалыптастыру (аргументтерді қалыптастыру және зерттелетін саладағы мәселелерді шешу):

• Қызметкерлердің құрамын қалыптастыратын факторларды ажырата алады;

• Медициналық ұйым және жеке дәрігер жұмысының тиімділігі мен сапасының бағасын талдай алады;

• Денсаулық сақтау саласы қызметкерлерінің жұмысын ынталандыра алады;

• Денсаулық сақтау саласы кадрлық ресурстарын жоспарлай алады.

4) Оқыту дағдысы немесе оқуға деген қабілеттілік (әлеуметтік, этикалық және ғылыми көзқарастарды ескере отырып, пайымдаулар жасауға қажет ақпаратты жинау және интерпретациялау):

• Медициналық ұйымдағы кадрлық ресурстардың кәсіби құрамы мен сапасын жоспарлаудың әдістерін меңгерген;

- Қоғамдық денсаулық сақтаудың әр түрлі деңгейіндегі басқарушылық шешімдерді қолдану дағдыларын меңгерген;
- Медициналық ұйымдардағы кадрлық ресурстарға мұқтаждықты жобалау және жоспарлау дағдыларын меңгерген.

5) Коммуникативті қабілеттілік (мамандарға, онымен қоса, маман емес тұлғаларға ақпаратты, идеяны, мәселелер мен шешімдерді хабарлайды):

- Ұйымдағы шиеленісті шешуге қабілетті;
- Кадрлық ресурстың дамуын басқаруға қабілетті;
- Персоналдың тәртібін басқаруға қабілетті;
- Медициналық персоналдың қызметінің этикалық және деонтологиялық аспектілерін біледі.

Реквизитке дейінгі: Мамандыққа кіріспе, қоғамдық денсаулық сақтау және менеджмент негіздері, менеджмент және маркетинг негіздері.

Реквизиттен кейінгі: магистратура пәндері.

12 . Әдебиет:

Негізгі:

3. Дорф, Р. К. Заманауи басқару жүйелері. III.: оқулық / Р. К. Дорф, Р. Х. Бишоп. - 12-бас. - Алматы : Дәуір, 2017. - 338 б. с.

4. Управление персоналом в системе здравоохранения : учеб. пособие / А. А. Маукенова [и др.]. - Караганда : ТОО "Medet Group", 2016. - 238 с.

Қосымша әдебиет:

6. Управление персоналом в системе здравоохранения: практикум / А. А. Маукенова [и др.]. - Караганда : ТОО "Medet Group", 2016. - 128 с

7. Рыманов, Д. М. Денсаулық сақтауды басқару этикасы : оқу-әдістемелік кешен = Этика управления в здравоохранении : учебно-методический комплекс /. - Алматы : Эверо, 2015. - 164 бет. С

8. Аканов, А. Здоровье населения и здравоохранения Республики Казахстан = Population Health and Care of the Republic of Kazakstan (White Paper) : монография /. - Алматы : Эверо, 2014. - 80 с.

9. Интеграция высшего образования Республики Казахстан в Болонский процесс: управление; содержание, кадры: научно - методический сборник / Нац. офис программы Темпус в Казахстане. Нац. команда экспертов по реформированию высшего образования. - Алматы : [б. и.], 2013. - 73 с.

10. Татарников, М. А. Сборник должностных инструкций работников учреждений здравоохранения. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010

Электронды әдебиет:

4. Туркина, В. Р. Экономика и управление здравоохранением [Электронный ресурс] : курс лекций-презентаций: электронное учеб. пособие . - Электрон. текстовые дан. (10,8 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

5. Веснин, В. Р. Управление персоналом. Теория и практика [Электронный ресурс] : электронный учеб. / В. Р. Веснин. - Электрон. текстовые дан. (695 Мб). - М. : КНОРУС, 2010. - эл. опт. диск (CD-ROM).

6. Управление и экономика здравоохранения [Электронный ресурс] : учеб. пособие для вузов / под ред. А. И. Вялкова. - 3-е изд. - Электрон. текстовые дан. (41,2 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2009. - 664 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

1. Кафедра: Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық.

2. Дайындық деңгейі: Магистратура (**Бейінді бағыты**)

3. Мамандығы: «Қоғамдық денсаулық сақтау»

4. Курс-1

5.Элективті пәннің атауы: «Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жағдайындағы әлеуметтік іс-шараларды қаржыландыру ерекшеліктері»

6.Кредит саны-5/150

7.Мақсаты: Магистранттарда міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды енгізуді есіпке ала отырып денсаулық сақтау жүйесінде тиімді жұмыс істеуге қажетті дағдылар мен машықтарды білім кешенін қалыптастыру. Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру бағдарламасының талаптарына сәйкес емдеу-профилактикалық ұйымның жұмыстарында болашақ денсаулық сақтау мамандарына дұрыс түсіндіруді үйрету.

8.Міндеттері:

- Адам денсаулығына әсер ететін әлеуметтік факторларды зерттеу.
- Аурушандықты алдын алуға, денсаулықты қалпына келтіруге және сақтауға бағытталған әлеуметтік медицина әдістері мен түрін оқыту.
- Тұрғындар денсаулығын әлеуметтік факторлардан қорғауға тиімді әлеуметтік әдістерді өңдеуді үйретуде машықтарды қалыптастыру.
- Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтауды талдауға жүйелік тәсілді үйрету.
- Халықтың денсаулығының үш негізгі аспектісінде білім мен дағдыларды меңгеру: демография, аурушандық және физикалық даму.
- Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесінде МӘМС жүйесін енгізу жолдарын үйрету.
- МӘМС және ТМККК арасындағы артықшылықтары мен кемшіліктерін талдау.
- МӘМС шеңберінде денсаулық сақтау жүйесіндегі денсаулық сақтау менеджерлерінің басқарушылық әдістері мен қағидаларын білуін дамыту.

9.Пән таңдауды негіздеу

Медициналық сақтандыру – халықтың [денсаулығын](#) қорғау жүйесі. Қорланған қаражат есебінен азаматтардың тегін медициналық көмек алуына кепілдік беруді көздейді. Барлық деңгейдегі мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын тегін денсаулық сақтаудан медициналық сақтандырудың айырмашылығы осында. Медициналық сақтандыру міндетті және ерікті сақтандыру жолымен жүзеге асырылады. Міндетті медициналық сақтандыру мемлекеттік [әлеуметтік сақтандырудың](#) бір бөлігі болып табылады және мұнда сақтандыру жарналарын жұмыс істеуші азаматтар үшін кәсіпорынның, ұйымның, басқа да жұмыс берушілердің қаражатынан төленеді, ал еңбекке жарамсыздар, жұмыс сыздар үшін тиісті деңгейдегі бюджеттерден қаражат аударылады. Медициналық сақтандыру - бұл жұмыс берушілердің, азаматтардың сақтық жарналары мен бюджеттік қаражаттар есебінен сақтандырылған адамдарға зиянның орнын өтеу үшін және [медицина](#) мекемелерінің шығындарының [өтемақысын](#) төлеу үшін ауырған, жарақат алған жағдайда денсаулықты қаржыландыру жөніндегі қатынастар. Ол әлеуметтік бағдарланған экономикасы бар елдердің сақтық қорғауы тұтас жүйесінің міндетті атрибуттарының бірі болып табылады.

Оқытудың нәтижесі

1) Білу мен түсіну (Зеріттеліп отырған саладағы алдыңғы қатарлы білім элементтерін қоса алғанда, сол сала бойынша білімі мен түсінігін көрсете білу):

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды ендіру бағыттарын біледі;
- Емдік-профилактикалық қызмет пен халық денсаулығының статистикалық есеп түрін, міндетті медициналық сақтандыру жүйесін енгізу қағидалары мен міндеттерін біледі;
- Сақтандырушы және сақтанушы ретінде құқықтары мен міндеттерін біледі;
- Міндетті медициналық сақтандыру жүйесінің тәжірибеде қолдануды біледі.

2) Білімді қолдану және түсіну (Осы білімі мен түсінігін кәсіби деңгейде қолдана білу):

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру талап ететін өзгерістерді ескере отырып емханада және стационарда есеп құжаттарын жүргізе алады;
- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қызметтерінің тұтынушыларға медициналық көмек көрсету жөніндегі құқықтық, экономикалық және ұйымдастырушылық шаралар кешенін жүргізе алады;

- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінің ақпараттық жүйелері мен электрондық ақпараттық жұмыстарын жүргізе алады;
- Инновациялық бағдарламаларды жасау және оларды жүзеге асыру бойынша іс-шаралардың жоспарын жасай алады.

3) Талқылауды қалыптастыру (дәйектемелер құрастыру және зерттеп отырған саласындағы проблемаларды шешу):

- Міндетті медициналық сақтандыру қорының және тегін медициналық көмектің кепілді көлемінің өзара әрекеттесуінде медициналық көмек ұйымдастыру мәселелері бойынша жауап беруге қабілетті;
- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру қорында сақтандыру полисін тіркеу ережелерін еркін тұспалдайды;
- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру шеңберінде медициналық көрсетілетін қызметтерді тұтынушыларды есепке алуды жүргізуге қабілетті;
- Командада жұмыс істеу қабілетін көрсетеді.

4) Коммуникативті қабілеттер (ақпаратты, идеяларды, мәселелерді және шешімдерді мамандарға да, маман еместерге де жеткізе білу қабілеттерінің болуын көздей):

- Міндетті медициналық сақтандыру жүйесін енгізуге сәйкес сақтандыру полисін алу және медициналық көмек алу ережелері туралы өзекті мәселелерді түсіндіруді студенттер арасында ақпарат тарату үшін алған білімдерін қолданады;
- Медициналық практикада пайдаланылатын медициналық және әлеуметтік қорғау түрлерін дифференциялайды;
- Оқу – әдістемелік іс-шараларды жоспарлауда студенттерге, мұғалімдерге, емтихан қабылдаушыларға өздерінің білімдері мен дағдыларын жүзеге асырады;
- Медициналық сақтандыруда өз дағдыларын қалыптастыра алады.

5) Білім беру дағдылары немесе оқуға деген қабілеті (әлеуметтік, этикалық және ғылыми көзқарастарды ескере отырып, пайымдаулар жасауға қажет ақпараттар жинауды және интерпретациялауды жүзеге асыру):

- Халық денсаулығы, халықтың әлеуметтік осал топтары туралы ақпарат жинауды талдауын жүргізеді;
- Міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесі туралы халықтың хабардарлығын арттырады;
- Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру ережелеріне сәйкес қорытынды жасауға және ұсыныстар беруге мүмкіндік беретін аудит жүргізуге қабілетті;
- Қоғам алдында денсаулыққа байланысты мәселелер бойынша ашық дәрістер өткізуге қабілетті.

10. Реквизитке дейінгі: Бакалавриат пәндері.

11. Реквизиттен кейінгі: Магистрлік диссертацияларды қорғау.

12. Әдебиет:

Негізгі:

11. Бөлешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау : оқулық / М. Ә. Бөлешов. - Алматы : Эверо, 2015. - 244 бет с.
12. Сәрсенбаева, Г. Ж. Қоғамдық денсаулық сақтау : оқу құралы / Г. Ж. Сәрсенбаева ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2013. - 184 бет. с.
13. Повышение качества медицинской помощи и безопасности пациентов в медицинских организациях : наглядное руководство / пер. с англ. Г. Э. Улумбековой ; под ред. С. С. Панисар. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 160 с.
14. Лекционный комплекс по дисциплине: "Глобальное здравоохранение" : лекций / каф. общественного здравоохранения-1. - Шымкент : ЮКГФА, 2016. - 17 с
15. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГОУ ВПО "Первый гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 544 с.
16. Мамырбаев, А. А. Основы медицины труда: учеб. пособие / А. А. Мамырбаев. - Ақтобе : Самрад, 2015. - 388 с.

17. Левчук, И. П. Безопасность жизнедеятельности : учеб. пособие для мед. училищ и колледжей / И. П. Левчук, Е. К. Хандогина ; М - во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "Первый Московский мед. ун - т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 144 с.
18. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - 2-е изд., испр. и доп. ; Рек. ГОУ ВПО "Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 608 с.
19. Общественное здоровье и здравоохранение, экономика здравоохранения. В 2 т. Т. 1 : учебник / М-во образования и науки РФ ; под ред. В. З. Кучеренко. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 688 ил.
20. Общественное здоровье и здравоохранение, экономика здравоохранения. В 2 т. Т. 2 : учебник / М-во образования и науки ; под ред. В. З. Кучеренко. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый Моск. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 160 с. : ил. -

Қосымша:

- 5.Белешов, М. Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау : оқулық / М. Ә. Белешов ; ҚР БҒМ. - Алматы : ҚР жоғары оқу орындарының қауымдастығы, 2012. - 256 бет. с.
- 6.Сапарбеков, М. К. Лекции по общей эпидемиологии : избранные лекции: учеб.-методическое пособие / М. К. Сапарбеков. - ; Рек. к печати решением Учен. Совета АГИУВ. - Алматы : Эверо, 2013. - 78 с.
- 7.Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение : рук. к практическим занятиям: учеб. пособие / В. А. Медик, В. И. Лисицын, М. С. Токмачев ; М-во образования и науки РФ; ФГУ "Федеральный ин-т развития образования". - ; Рек. ГОУ ВПО "Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 400 с. : ил.
- 8.Полунина, Н. В. Общественное здоровье и здравоохранение : учебник / Н. В. Полунина ; Рек. Учебно-метод. объедин. по мед. и фармацев. образ. вузов России. - М. : МИА, 2010. - 544 с. : ил.

Электронды ресурстар.

- 7.Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. диск (CD-ROM).
- 8.Дәріс кешені. Ғаламдық денсаулық сақтау пәні бойынша [Электронный ресурс] : дәріс кешені / №1 қоғамдық денсаулық сақтау кафедрасы. - Электрон. текстовые дан. (208Кб). - Шымкент : ОҚМФА, 2016. - 16 бет. с.
- 9.Первичная медико - санитарная помощь как приоритет в системе здравоохранения [Электронный ресурс] : лекционный комплекс / ЮКГФА. Кафедра: "Общественное здравоохранение - 1". - Электрон. текстовые дан. - Шымкент : [б. и.], 2015. - эл. опт. диск
10. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - Электрон. текстовые дан. (47,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)
11. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова . - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (40,9 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 544 эл. опт. диск
12. Щепин, О. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / О. П. Щепин, В. А. Медик. - Электрон. текстовые дан. (43,6 Мб). - М. : Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. - 592 с. эл. опт. диск (CD-ROM).

